

Posamezna številka v Ljubljani in Trstu 4 vin.

JUTRO izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 5. jutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani in upravništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVIŠEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravništvo je v Frančiškanski ulici 8. Oopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 303.

Slovenska kultura in njeni sovražniki.

Navadno se trdi, da je kultura samo ena t. j. narodna kultura, tako govorimo o nemški, francoski, slovenski, češki, ruski kulturi. Ako vzamemo več kulturnih činiteljev skupaj, govorimo lahko o germanski, romanski, slovanski kulturi, govorimo o evropski in svetovni kulturi.

Navadno pa delimo kulturo v gmočno in duševno t. j. kulturno stanje v gospodarskem oziru, v industriji, trgovstvu, poljedelstvu in kulturno stanje v duševnem oziru: splošna izobrazba, šolstvo, veđa, umetnost itd. V resnici sta gmočna in duševna kultura med seboj v ozki zvezi: kjer je veliko bogastvo, bogata industrija, dobro razvita trgovina, dobro poljedelstvo, tam stoji tudi duševna kultura visoko, tam je bolj razširjena splošna izobrazba in šolstvo, veđa in umetnost imata svojo podlago, skrbijo se za prosveto, za gledališče, za društva... Brez take ugodne podlage se duševna kultura le težko in počasi razvija, zato ubožni narodi zaostanejo duševno za bogatimi in postanejo od onih gmočno in kulturno odvisni. Nasprotno pa moramo priznati, da ima tudi duševna kultura vpliv na gmočno kulturo, kajti izšolani izobraženi ljudje si vedo bolje pomagati, poznajo svet in razmere in si s svojo izobrazbo in previdnostjo lahko pridobijo veliko premoženje. Čim višja je torej duševna izobrazba in prosveta kakega naroda, tem boljše je tudi njegovo narodno gospodarstvo, tembolj ve ceniti svoje premoženje in svoje naravne zaklade in tem lažje konkurira s tujimi narodi. Tak izobražen narod ne zapusti svoje zemlje, je ne prodaja tujcem, ampak najde doma pota in sredstva za svoj obstoj in napredek.

Slovenci, kot majhen narod nismo niti gospodarsko niti kulturno silni. Ne moremo pa reči, da bi ne imeli bogate zemlje in da nismo nadarjeni narod. Nasprotno: Naša domovina ima zelo ugodno lego, ima mnogo naravnih sil in zakladov in je tudi na zunanjo tako lepa, da se ji more primerjati malokatera druga zemlja. In tudi naš narod je dokazal po posameznih močeh in v splošnem mnogo duševnih sil, ki so mu omogočile to duševno in gmočno kulturo, ki jo ima sedaj. Toda ta narod bi bil že mnogo višje v vsakem oziru, ako bi ga ne tlačila farovška petla, ako bi ga klerikalci ne poniževali in uničevali, ako bi ga rimski ljudje ne zlorabljali v svoje klerikalne namene. Klerikalci pa so vedno veseli, da čim bogatejši in izobraženejši je narod, tembolj tudi samostojen in se da tem manj komandirati od cerkve in župnišč in se ne da zlorabljati od goljufivih klerikalnih agitatorjev. Zato so klerikalci napeli vse moči, da so kolikor mogoče omejili in uničili prosveto med narodom, da so ovirali naraven razvoj in držali kolikor mogoče cel narod pod farovško komando. Uspeh se je kmalu po-

kazal. Letošnje ljudsko štetje, kakor smo pisali že v par člankih, kaže, da se ljudje iz Kranjske najbolj izseljujejo, kar je dokaz, da so v tej deželi najslabše gospodarske razmere, in poročila pravijo, da si naši ljudje, ker so brez izobrazbe in nesamostojni, tudi v tujini le malo opomorejo, ker morajo delati le najnižja dela in morajo s krvavimi žulji prislužiti oni denar, ki ga pošiljajo domov, da rešijo svojo domačijo. Tako vpliva klerikalizem na razvoj naroda. Vsled farovškega terorizma je izgubil narod vsako samostojnost in podjetnost, in dočim mi trepetamo pod farovško komando, bogati v naši deželi izobraženejši in podjetnejši tujec.

Klerikalnonemški napad na Ljubljano se ni zgodil iz ljubezni do naroda, iz koristi okolice ali meščanov, ker se v skupno korist sploh ni mogel zgoditi, tega napada torej ni storila toliko agrarna ali ljudska stranka, kakor klerikalna, nazadnjaška in protiklerikalna stranka, ki je hotela ubiti slovensko kulturno središče zato, da bi se polastila z Ljubljano vred vseh onih kulturnih institucij in zavodov, ki širijo izobrazbo in prosveto med narod. Klerikalci so namreč videli, da se da narod lahko poklerikaliti in podjarmiti, ko bi ne bilo mest, kjer se zbirajo inteligentni sloji, ki se jim nečejo pokoriti.

Manjša naša mesta so si že kolikor toliko osvojili, ostala je samo še Ljubljana. Ta je bila še nevarna posebnost, ko se je čim dalje lepše razvijala in so našle v nji zavetisti in oporo vse naše napredne, narodne in kulturne institucije. Ako dobimo Ljubljano, — so rekli klerikalci — potem mora pasti gledališče, Sokol, Cirilmetodova družba, za njimi pridejo druga društva, šole itd. Nevarnost slovenske univerze so odstranili s tem, da so zapravili njen fond. Znanstveno in kulturno delavni ljudje pa bi morali zapustiti domovino, ker bi ne našli nikjer podpore. Tako bi se začela klerikalna protireformacija. Na ta način bi bila uničena vsa ona slovenska duševna kultura, ki smo jo tekom let v velikimi silami ustvarili. In kdo je ustvarjal to duševno kulturo? Ali so jo klerikalci? Ne, sami napredni, za izobrazbo naroda vneti ljudje, ki so jih klerikalci psovali in preganjali. In vendar imamo to edino, kar moramo pokazati pred svetom — drugače smo slavni samo še po klerikalnonemških zvezah.

Mesta so v vsakem narodu kulturna središča in pri nas je hotela biti Ljubljana zgled, kako boji kulturno središče malega naroda. Ona je tudi morala to biti, ker je to mogla le ona, kot edino večje, popolnoma slovensko mesto. Napad na njo pomeni boj proti slovenski kulturi.

Vsa naša narodna kultura je vzrasla v odporu proti tujcem, Nemcem in klerikalcem. Rastla bo tudi naprej v kljub klerikalnonemskim zvezam.

Slovenska kultura ima dva sovražnika: Nemce in klerikalce. Zato so se ti sovražniki združili skupaj.

Razumljivo je torej, da se nemški listi veselo uspehov zadnje volitve. Kajti naši narodni sovražniki vedo, da se le izobražen in napreden narod mogel uspešno braniti proti njim. Ako klerikalci to kulturo uničijo, bodo imeli njih nemški zavezniki prosto pot preko Ljubljane na jug.

Povodom odpovedi obiska kralja Petra.

Če zasledujemo dogodke in vse okolnosti, ki so sledile glasovom o numeriranem obisku kralja Petra v Budimpešti, je popolnoma nedvomno, da je obisk odpovedala srbska in ne avstrijska vlada, kakor zatrjujejo dunajski uradni krogi. Avstrijski vladni krogi hočejo sedaj samo prikriti popolno blamažo avstro-ogrsko diplomacije. Kot glavni povod odpovedi obiska srbskega kralja Petra navajajo oficijozna avstrijska poročila o bolezni cesarja Franca Jožefa. Toda ta izgovor je zelo jalov. Skoro vsi časopisi namreč priznavajo, da je cesar od prehlajenja, katerega je dobil ob priliki sestanka z nemškim prestolonaslednikom, že skoro popolnoma okreval. In to spričuje tudi dejstvo, da opravlja vsa vladarska posla in neprestano deli avdijence, kar je gotovo v zvezi z veliko večjimi naporji, kakor čisto oficijalni sestanek s tujim vladarjem.

Zdravstveno stanje cesarja torej čisto gotovo ni bilo merodajno pri odpovedi sestanka s kraljem Petrom, kajti določen ni bil samo že dan, ampak celo ura obiska. Pripravljen je bil že tudi posebni dvorni vlak in sploh vse potrebno za sprejem.

Razlogi nemudnega preobrata so torej politične narave, a ti so morali ostati prikriti, ker so precej nevarni za medsebojne prijateljske odnose med obema državama. Zato je kot nekak deus ex machina prišla cesarjeva bolezen.

Avstrijska vlada je bila prisiljena ukreniti samo to, kar je odredila srbska vlada vsled protesta srbskega naroda. Srbski zunanji minister dr. Milovanović, ki je bil, ko so prenehali napeti odnosi, preveč miroljuben človek, je deloval za obisk popolnoma tajno in svoj načrt objavil šele v času srbskih parlamentarnih počinic. Misli je, da se bo javno mnenje zadovoljilo z gotovim faktom in žrtvalo svoj razžaljeni narodni ponos z državnimi interesi.

Toda srbski narod, kateremu je dobro znano, da je njegov sosed največji nasprotnik ne le srbskih narodnih idealov, ampak sploh srbskega narodnega obstanka, ni hotel razumeti hinavskih uradnih poročil o "državnem interesu". Zahteval je, naj sosedna monarhija, koje vladar je poklical kralja Petra v poset, vsaj toliko pokaže svoje prijateljske namene srbskemu narodu, da odzvrne krmilo na brodu svoje zunanje politike onim ljudem, ki so pripravljali za srbski narod na sramoto 20. stoletja giljotino. Najmanj,

kar je srbski narod mogel zahtevati, pa bi bila odstranitev Aehrenthala in grofa Forgacha iz dosedanjih pozicij.

Če je Avstrija kot država tako močna in moška, da kljub dokazanim vnebovpijočim škandalom noče žrtvovati par ljudij, kako pa more zahtevati od Srbije in srbskega naroda naj žrtvuje svoj človeški in narodni ponos.

Nam Slovincem nacijaionalna zavest srbskega naroda samo imponira in ravno tako so občudovanja vredni vladajoči krogi v Beogradu, ki so uvaževali voljo in razpoloženje svojega naroda. S tem so pokazali, da so na svoje pozicije prišli ne samo po božji, ampak v prvi vrsti po volji naroda.

Želja srbskega naroda je bila, da kralj Peter toliko časa ne obišče avstrijskega cesarja, dokler avstrijski vodilni krogi ne pokažejo svoje pravičnosti napram Srbiji in sploh jugoslovanskim narodom — tudi v dejanju.

Ta dogodek bo imel sicer za vse Jugoslovane težke posledice, brez boja ni žrtev, ni narodnega obstanda.

Iz slovenskih krajev.

Iz Žirov. Ženski telovadni odsek Sokola v Žireh je priredil dne 17. aprila veliko veselico, ki je uspela nad vse pričakovanje dobro. Igrala se je tudi igra "Legionarji". Svojo vlogo je najbolje rešila sestra Fani Oblak. Minka Dolencova se je izkazala kakor popolnoma izveščana diletantinja. Zahvaljujemo se bratom Sokolom iz Idrije, ki so s svojim požrtvovalnim sodelovanjem pripomogli, da je veselica tembolj uspela. Posebno zahvalo pa moramo priznati bratom Sokolom in drugim posestnikom iz Poljan in Gorenje vasi. — Dne 10. marca je bil ustanovljen tudi dramatičen odsek "Ljubljanskega dramatičnega društva". V odbor so bili izvoljeni: br. Josip Vondra, predsednik; odbornikom: br. Ivan Kržišnik, sestra Fani Oblak, br. Vinko Demšar, sestra Minka Dolenc, br. Ivan Peterneji, sestra Ivana Poljanšek, sestra Vera Demšar in zapisničarjem br. Josip Rihar.

Iz Krškega. Radi bivših milijonov in usmiljenega sedaj ekszupnika svetovnoznano Krško životari po stari navadi. Kadi se pridno in kadi, kroka ter malo po nemško čeblja. Sladkoginjenci ob čaši rujnega vinca se navdušujemo za vse dobro in olago, tupatam še kdo v navdušenem govoru slavi "našo krasno domovino". Tako živimo in umiramo za narod. Sicer se pa za društvo in drugo ne zmeni nihče. Pač vsak misli, da daruje par grošev ali še celo kronic za kako društvo, je že vse narejeno. Zato imajo občinske deske še vedno dvojezične napise, na katerih se slovenska krajevna imena na vse mogoče grde in lepe načine pacijo in ima občina še vedno dvojezičen pečat, dasiravno se je še skoro pred dvema letoma sklenilo, da se to odpravi in postavijo samoslovenske deske in preskrbi samoslovenski pečat. Na vprašanja, zakaj se ta sklep ne

Štorklja Edeles in njenih sedem mladičev.

izvrši, se pa odgovarja, da ni denarja. Res bi bilo žalostno, če bi ena največjih kranjskih občin ne mogla spraviti skupaj par sto kron za postavitev novih krajevskih desk. Starih desk je že veliko tako izpranih, da se ne dajo več čitati, kar jih je pa dobrih, se pa samo spodnji del z nemškim besedilom odžaga. Če imajo sredi slovenske zemlje ležeče Brežice z večino slovenskega prebivalstva samonemške napise, zakaj bi pri nas, kjer ni nobene Nemca, ne smeli biti samoslovenski napisi. Bližnji Rajhenburg ima samoslovenske uapise že od pamtiveka. Sicer jih bodo pa klerikalne vasi Cerklje, Raka, Bučka, Škocjan in druge dobile prej, nego narodnopaedno mesto Krško. Tudi gasilno društvo ima še nemško poveljevanje. Slovensko gasilsko zvezo z ozirom na to opozarjamo na tega njenega člana. V nedeljo, dne 7. maja priredi naši diletantje v Brežicah opereto "Čevljar baron" v prid ondotnega Sokolskega društva. Občinstvo se opozarja, da je bila opereta v Krškem izvršno predstavljena in je bila obakrat prostorna dvorana polna, prvič celo popolnoma razprodana.

Splosni pregled.

Spremembe v avstrijski diplomaciji. V avstrijski diplomaciji se izvrše v kratkem važne izpremembe. Na mesto dosedanjega avstrijskega poslanika v Sofiji, dr. Giskre, pride legacijski svetnik v Londonu dr. Tarnowski, dosednji avstrijski poslanik v Beogradu, grof Forgach pa bo imenovan sekcijskim šefom v avstrijskem zunanjem ministrstvu.

Turški disidentje so vzbudili veliko nevoljo v turški armadi. V turških krogih se početje disidentov zelo obsoja, ker baje na tem trpi stranka enotnosti in napredka.

Turški minister zunanjih zadev je v zbornici izjavil, da bo Porta poklicala Črno goro na odgovor, ako se

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetek.

On je šibek človek in zagonetna prikazen. Morda sem se motila, toda zdi se mi, da sem videla na njegovem obrazu obotavljanje... Vi pa, vem, da se ne boste obotavljali!

Altieri se je zdajci spomnil, kako čudno se je vedel Dandolo tisti dan, ko mu je on pritekel poročat o Rolandovem begu.

— Nič več ni dvoma! je mislil sam pri sebi. Dandolo se umika! Toda jaz že najdem sredstvo, da mu podkurim stopinje!

In glasno je odgovoril:

— Ne, ne, ne bom se obotavljal. Eden izmed nas je odveč na svetu. Eden izmed nas mora umreti. In prisegam vam, da je to on.

— Da, je dejala Imperija. Toda preden Roland umre, moram vedeti, kam je spravil mojo hčer. Mislite na to!... In dobro si zapomnite: ako mi ne vrnete mojega otroka, ste mi odgovorni vsi trije, vi, Dandolo in Foscari.

Kurtizana je izgovorila te besede z glasom tako divje odločnosti, da je generalnega kapitana kar streslo.

Naklonil se je v izraz svojega popolnega pritrjenja ter spremil odhajajočo Imperijo do vrat.

— Pojdite tod, je dejal, odpiraje ji neka vrata. Kar naravnost; ko pridete po stopnicah dol, ste s par koraki na ulici, ne da bi vas kdo videl. Kar se pa tiče ostalega, zanesite se name!

— Zanašam se! je odgovorila Imperija preteče.

Odšla je.

Altieri je zaprl vrata. S tragičnim usmevom na licu je po- božal ost svojega bodala.

— Najprej on, je zamrmral, in potem Imperija, Z največjo naglico se je napotil k Dandolu, v spremstvu sedmih ali osmih svojih najhrajnejših poročnikov. Dospel je do

kabineta velikega inkvizitorja in odprl vrata, ne da bi se dal javiti po lakajju, ki je kar obziral nad takim kršenjem strogih etiketnih pravil, ki so vladala v tej palači.

Po odhodu starega Filipa je bil Dandolo ostal naslonjen nad pergamentom, kamor je imel on sam zapisati ime Ivana di Lorenzo — Rolanda Kandiana.

Sledil je niti svojih tubornih misli, in mašinalno, ne da bi vedel kaj počenja, je naposled zapisal to ime na mesto, ki je bilo puščeno prazno na kupni pogodbi.

Ni se ustavljal ob nikakem trdnem sklepu; zdaj se je izročal hudournikom obupa, zdaj se je zopet vdajal nadi, da pojde ta mora od njega...

Naenkrat pa je vstopil Altieri in skrbno zaprl vrata, rekoč:

— Gospod veliki inkvizitor, prihajam vam naznaniti, da je Roland Kandiano v Benetkah, kjer se skriva pod imenom Ivan di Lorenzo. Kaj namerjate to pot storiti?...

Dandolo je obstal poražen od strmenja, oči neodoljivo priklenjene na listino, ki jo je bil z instinktivno kretnjo poskusil skriti ter skrčil na nji roko.

Altieri je zagledal pergament.

Z bliskovito intuicijo, ki jih ima človek v gotovih perečih trenutkih, in z brutalnostjo svoje nasilne nature je takoj razumel, da daje ta papir, na katerega se je opirala skrčena roka velikega inkvizitorja, ključ do uganke — razumel je, da ga mora brati; tudi njegova roka se je iztegnila ter padla na papir.

Oči uprte v Dandolove oči, obraz plameneč od grožnje, dva prsta pred razkrivljenim obrazom svojega tasta, je zarlenčal:

— Ta papir!

— Gospod! je hotel ugovarjati Dandolo, skušaje se zbrati.

— Ali ste ga hoteli skriti?

— To je moja pravica!

— Hočem ga brati!

— Človek si ne bi mislil, da se drznete kat takega!

— In ga bom bral! je zaključil Altieri, ves blede od srda v tem nenadnem, neobičajnem prepiru z očetom svoje žene.

Siloma je pograbil pergament in ga preletel z očmi. Ob

imenu Ivan di Lorenzo je zamolklo vzdiknil.

V tem trenutku pa se je Dandolo njegova skrajna neodločnost izprevrila v skrajno smelost.

— Altieri, je dejal, vi ste mi s silo iztrgali državno skrivnost. Posrečilo se mi je, nastaviti Rolandu Kandianu zanjko. Nocoj, je rečeno, da pride v mojo hišo na Olivolu. Hiša bo obkoljena. Mož pade v moje roke. Toda pomislite, da ena sama beseda, ena sama napaka lahko vse pokvari!

Altieri je zamišljeno sedel.

— Oprostite mi mojo silovitost, je dejal. Vsega me je omamila ta nenavadna vest!

— Oproščam vam, je rekel Dandolo ter mu pomolel roko, dočim sta obem nezaupno pogledala drug drugega. — Sicer pa, ali bi se mogel srditi na Leonorinega soproga?... Toda, ker veste...

— Da, vem. Povedala mi je Imperija...

— Znano mi je to. Pravkar je bila pri meni, meneča, da mi prinaša novico, dočim jaz že pet mesecev zasledujem Rolanda Kandiana korak za korakom, in sem ga ravno jaz privabil v Benetke, in je ravno v meni vznikla misel, da ga polagoma napotim v to hišo... kamor... kamor se mi je zdelo, da ga morajo vleči tudi stari spomini...

Ob tem mirnem namigljaju na Rolandovo ljubezen do Leonora je Altieri besno zamahnil.

— Toda vi še ne veste vsega, je nadaljeval Dandolo. Kandiano stoji na čelu pravcate armade. On poveljuje dvatisoč obo- roženim razbojnikom. Ladije ima. Morda sanja celo o tem, da bi naskočil Benetke!... Torej vidite, dragi prijatelj, da je stvar, ki nama dela skupne skrbi, prava pravcata državna skrivnost.

— In dož, je menil Altieri z jedkim glasom, je nedvomno obveščen o tem...

Dandolo je streslo.

— Dož ni obveščen, je dejal. Čas ga bo obvestiti, ako mi Kandiano uide.

— Dobro, dobro... Torej je vse ukrenjeno za nocojšnji večer?

— Da, vse.

— Torej vam ni napotno, če jaz prisotstvujem vašemu pohodu?

(Dalje)

liberalcel! Kakor žena, tudi mož, ki je mizar, odslej odločno zavrača vsakogar, kdor ni klerikalec. Nam je to čisto prav, če bo tudi našim klerikalcem, to bomo kmalo videli.

Slovensko planinsko društvo opozarja na občni zbor, ki se vrši danes ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Prosimo točno udeležbe.

Hotel „Ilirija“ z restavracijo in kavarno vred je prevzel g. Aleks Heger, bivši šef-portier hotela „Union“ in svojčas prvi najemnik hotela Narodnega doma v Celju. Priporočajoč opozarjamo na današnji oglaš prevzetja hotela „Ilirije“

Dotični gospod, ki je včeraj popoldne v kavarni Evropa med 3 in 4 uro pomotoma zamenjal pelerino, naj jo prinese v isto kavarno, kjer dobi svojo.

„Ideal“, elektroradiograf v hotelu pri Maliču ima nov zanimiv vspeled: Julkin častilec, Poslednji Saksonec — (Zgodovinski dogodek izza vlade angleškega kralja Viljema), Švedski kralj Gustav na lovu na fazane, Roman mumijs (Drama), Zgrešena dedščina. — Od sobote do ponedeljka samo za odrasle: Velikomešne hijene. Senzacionalno.

Podružnica „Jutra“
za Sp. Šiško in okolico
(v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, v hiši g. Tomažiča) telefon št. 177,
sprejema poročila za uredniški del lista, oglase, naročnino itd.
Uradne ure od 8.—12. in od 2.—6.

Svobodna Misel.
Ta z ozirom na našo generacijo in sodobne socijalno-kulturne razmere na Slovenskem toli važni ter velepomembni list, je moral, kakor znano, radi prevelikih finančnih težav, ki so ga 1. majnika 1910 prenehali. Ker pa se od tedaj slovenske razmere ne samo niso izboljšale, temveč obrnile v marsičem na slabše in ker dohaja dan na dan na staro uredništvo nebroj poročil, prošelj, naročb itd. in ker se je zadnje čase od mnogokotne strani izrazila želja po nadaljevanju publikacije Svobodne Misli, bomo poskušali obnoviti odloženo, a koristno delo.

Od 1. majnika t. l. bode toraj „Svobodna Misel“ zopet izhajala kot 4. letnik in se bode takoj nadaljevala s 5. številko, kjer se je moralo lani izdajanje prekiniti. Kdor je bil naročnik 4. letnika bode dobival na stari račun še ostalih 6 števil. Kdor pa se naroči na novo, temu se dopošljejo lani izšle 4 številke.

Uredništvo se bode potrudilo, da ostane „Svobodna Misel“ kar se tiče vsebine, zanimiva, vsestranska in lahko umljiva, kakor je bila dozdaj. Posebno pozornost bomo obračali na domače, slovenske razmere, list bode prinašal kolikor mogoče aktualnih kulturno-verskih in kritično-filozofskih spisov, tako da bode „Svobodna Misel“ obenem glasilo slovenskih svobodomiselcev in kulturno-socijalna revija.

Upamo, da bodo podpirali sodelavci prejšnje „Svobodne Misli“ tudi novo, ki ji je idejno identična, jo priporočali in razširjali, od naročnikov pa pričakujemo, da se bodo spomnili vedno točno tudi svoje dolžnosti ter redno pošiljali malenkostni znesek 3 K, Amerika 4 K (letno), za naročnino in to bode storil vsakdo tim rajši in točneje, ako pomisli, da podpre s tem narodni naš obstoj, pomore razširjati prosveto in pospeši kulturno samosvojitev slovenskega ljudstva!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Spremembe v avstrijski diplomaciji.
Dunaj, 28. aprila. Dosedanji legacijski svetnik v avstrijskem poslanstvu v Londonu, grof Tarnowski, je imenovan avstrijskim poslanikom v Sofiji. Dosedanji poslanik v Sofiji, dr. Giskra, odide v Haag, ker ni bil popolnoma nič informiran o političnem delovanju v Bolgariji. Grof Forgach je imenovan avstrijskim poslanikom v Draždanih in se že počasi odpravlja na odhod iz Belgrada. Na njegovo mesto v Belgrad pa pride legacijski svetnik I. razreda Štefan Ugron pl. Abramfalva.

Odpoved obiska kralja Petra.
Dunaj, 28. aprila. Kljub temu, da je obisk kralja Petra v Budimpešti definitivno odpovedan, vendar se v tukajšnjih političnih krogih povdarja, da se obisk vrši gotovo v jeseni.

Cesarjeva bolezen.

Dunaj, 28. aprila. Cesarjevo zdravstveno stanje je od dne do dne povolnejše. Kašelji je že popolnoma zginili in tudi prehlajenje je še ponehalo. Cesar odide dne 2. maja v Budimpešto, odhod pa v Gdöllö. V Budimpešto pride le včasih z avtomobilom, da se informira o tekočih političnih zadevah.

Ban Tomašič v Budimpešti:

Zagreb, 28. aprila. Kakor se v tukajšnjih političnih krogih zatrjuje, je bivanje hrvaškega bana dr. Tomašiča v Budimpešti v ozki zvezi z razpustom hrvaškega sabora. Po deželi se že splošno pripravljajo volitve. Politične oblasti shode kar prekinprek prepovedujejo pod različnimi pretvezami.

Potovanje delegatov sarajevske trgovske zbornice.

Zagreb, 28. aprila. Delegati sarajevske trgovske zbornice so se danes dopoldne odpeljali iz Zagreba v Budimpešto, kjer ostanejo 2 dni. Od tu odpotujejo na Dunaj, v Prago in Liberec.

Masaryk obolet.

Praga, 28. aprila. „Čas“ poroča, da je prof. dr. Masaryk nevarno obolet. Zdravniki so mu odsvetovali vsako politično delovanje.

Razpust reškega občinskega sveta.

Reka, 28. aprila. Na današnji izvanredni seji reškega občinskega sveta je bil prečitani reskript, s katerim se razpušča reški občinski svet. Bivši državnozbornski poslanec dr. Zanelli je v svojem govoru vehementno napadal ogrsko vlado. Galerija mu je viharno ploskala.

Pogajanja glede reforme brambnega reda.

Dunaj, 28. aprila. Danes dopoldne se je v vojnem ministrstvu nadaljevala ministrska konferenca glede reforme brambnega reda. Konferenca sta se udeležila oba ministrska predsednika, oba justična ministra in vojni minister Schönaich. Na dnevnem redu je bilo tektiranje medsebojno sporazumljenih točk glede jezikovnega vprašanja v vojaškem kazensko-pravnem redu. Konferenca se jutri nadaljuje. Splošno se domneva, da bodo pogajanja že jutri končana. Ogrski zmage ne prikrivajo več, ampak javno priznavajo, da je avstrijska vlada podlegla.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 28. aprila. V današnji seji ogrskega državnega zbora se je nadaljevala specialna debata o proračunu poljedelskega ministrstva.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.
Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano*)

Ker gospod Šauer dimnikarski pomočnik pri gospodu Spitzerju in nekdanji poslovodja gospe Pošvar pri strankah govoriči, da je poslovodja gospe Pošvar, pri drugih strankah pa zopet, da ima že lastno koncesijo, izjavljam, da gospod Šauer ni pri meni nič več poslovodja in tudi samostojne koncesije nima in svarim stranke v njih lastno korist. Tudi opozarjam cenjene naročnike, da nima pravice zame pobirati denar.

Elizabeta Pošvar.
Rožna ulica 27.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v zankah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Mala hišica z vrtom v predmestju Ljubljane se išče v nakup, ali v najem. Ponudbe „Hišica“ na Prvo anončno pisarno. 232/3—1

Solnčniki, radi velikanske zaloge po vsaki poljubni ceni. Vidmar, Pred Škofijo 10. 233/10—1

Nova družinska hiša s 3 sobami 2 kuhinjama, oziroma 4 sobe 1 kuhinja je na prodaj v Rožni dolini šte. 239. 239/6—1

Lepo stanovanje s tremi sobami in pritlikinami, solnčno, se odda za avgusttermin, mirni stranki. Vrhovčeva ulica 9. Poizve se Radečkova cesta 3 l. nad. 240/3—1

Stanovalje z dvema sobama, kuhinjo in drugimi pritlikinami se odda s l. majnikom. Stranke brez otrok imajo prednost. Poizve se hotel Vega Spodnja Šiška.

Mlad ključavničar se sprejme kot kurjač k parnemu kotlu. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 245/3—1

Motorno kolo „Neckarsulm“ se po ceni prodaja. Kje pove Prva anončna pisarna, Frančiškanska ulica 8. 246/3—1

Par gospodov se sprejme na dobro domačo hrano, eventualno tudi na stanovanje. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 247/1—1

Učene sprejme takoj L. J. Fröhlich slikarski in plesarski mojster, Hrenova ulica 17. 248/1—1

Omara za led se radi preselitve iz proste loke prodaja. Bohoričeva ulica 3. 86/3—1

Kupi se rabljena „Wertheimer“ blagajna in kop. preša. Ponudbe na upravništvo „Jutra“ 87/1—1

Manjše posestvo v kraju z razvijajočo se industrijo, jako pripravo za rokodelca, ali uslužbenca, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Natančneje pri A. Gole, čevljar, Krmelj, Dolenjsko. 85/1—1

Ivan Brüfach
oficijant c. kr. deželne vlade
dne 27. t. m. po kratki in mučni bolezni preminul.
Pogreb draga pokojnika se vrši danes ob pol 3. uri iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališču k Sv. Križu.
V Ljubljani, 29. aprila 1911.
Žalujoči ostali.

SOBA
katere najmanj dva okna morata biti obrnjena proti severu, tako da solnce le v jutru malo v njo posije, se išče za takoj v najem. Naslov pove „Prva anončna pisarna“ Frančiškanska ul. 8.

Na mesečne obroke:
Sukno in obleke za gospode, obleke in perilo za dame, preproge, zavese in druge slične predmete.
Kollmann, Ljubljana,
Sodnijska ulica št. 4.

Laška kuhinja
hotel „pri Maliču“
nasproti glavni pošti.
Vsak dan sveže morske ribe raznih vrst. Novo došlo vino Brioni. Vsak dan specialitete. Danes artičoki gardum. Rižot. Sardele. Sipe. Barboni. Sfogle (dianice).

Velik vrtni KONCERT
Slov. Filharmonije
se vrši
v torek dne 2. maja
v hotelu „Južni kolodvor“.
Začetek ob pol 8. zvečer.
— Vstopnina prosta. —
Ob slabem vremenu v notr. prostorih.

Naznanilo.
Slavnemu p. n. občinstvu naznanjam da prevzamem s l. majnikom t. l.
hotel in restavracijo
Južni kolodvor
Kolodvorska ulica, šte. 43.
Radi neposredne bližine južnega kolodvora priporočamo posebno lepo opremljene sobe za tujce. Postrežba točna in po zmernih cenah. Izborna kuhinja ter pristna štaj. in kranjska vina. Za obilen poset se najljubšeje priporočata
Avgust in Leopoldina Stelzer.

Kupujte „JUTRO“.
Izvod samo 4 vinarje.

Proda se nekaj pohištva.
Elizabetna cesta št. 4.

Fran Paušner,
krojač v Ljubljani pri „Novem svetu“ javlja slavnemu občinstvu, da sprejema stare moške obleke v popravilo ter izvršuje iz starih oblek nove za otroke po najnižjih cenah.

Za dobro vpeljeno plodonosno podjetje se išče
posojilo K 2000.—
proti 20-mesečni amortizaciji. Cenjene ponudbe pod „Uspeh 100“, poštni predal 87, Ljubljana.

Zanesljiv kočijaž obenem hišnik
eventualno tudi
hišnica sama
se sprejme takoj ali s 15. majem. Prednost imajo oni, brez otrok. Vprašati pri Filipu Supančiču, mestni stavbenik, Ljubljana, Šubicova ul. 5.

Klavirje,
pianine in harmonije
le prvih svetovnih tvrdk na obroke po K 18.—
Ravnokar največja zaloga malo časa izposojenih pianinov po jako nizki ceni.
ALFONZ BREZNIK, Kongresni trg 13,
učitelj „Glasbene Matice“.

Naznanilo.
Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem prevzel ter popolnoma na novo preuredil
kavarno in restavracijo „ILIRIJA“.
Na razpolago lep vrt in kegljišče.
Sprejemajo se tudi abonenti za kegljanje.
Za obilen poset se toplo priporoča
A. Heger, hotelir
bivši šef-portier hotela „Union“.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 4 vinarje
v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Plehler, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolenec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Sajd Dunajska cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šuble, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivol, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stlene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinsteln, Jurčičev trg.

Koncert
restavracija „Črni orel“, Gosposka ulica št. 3. Vsak dan damski tercet. Pri navadnih cenah.
Išče se
kočijaž
na grajščino blizu Ljubljane, ki mora biti pošten, trezen, marljiv in zanesljiv, varen konj in snazenja konjske opreme, vozov itd., kakor tudi več poljedelskega dela, samski in ne pod 30 let star. — Plača po dogovoru prav dobra. Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Največja zaloga čevljev
domačega in tujega izdelka.
Milan Škerl,
Ljubljana,
Šolski drevored šte. 8.
Cene zmerne. — Postrežba točna.

Stanovanja
z eno ali dvema sobama se oddajo na Poljanski cesti 60 in na Predovičevem Selu. Istotam se odda tudi mederno urejena

pekarija
in veliko
transito skladišče
ter
dve kleti.
Ilija Predović — Ljubljana.

Wislak, Gosposka ulica.
Kustrin, Grega.
Tenente, Bradkaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Sitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Bizjak, Zaloška cesta.
Remžgar, Zelena jama.
Bič, Zaloška cesta.
Sveteč, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Štravs, Škofja ulica.
Zadel, Karlovska cesta.
Likar, Glince.
Sterkovič, Dunajska cesta.

Tovarniška znamka „IKO“.

Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarna kemičnih izdelkov
Golob & Ko., Ljubljana-Vič

priloga

svoje izdelke „Ilirija“ in „Praxin“ krema, dalje Ciri in Metodovo vazelino in čistilo za kovine, Ilirija parketno voščilo in kolomaz garantirano prost vsch obtežljivih snovi, narejen po belgijskem načinu — Zahtevajte odlično v vseh trgovinah te domače izdelke.

Kunc-ove obleke

so nedosežne glede oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorni trg 3.
Telefon št. 291.

Priznana močna, lahka tekoča solidna in nepreosljiva so KINTA kolesa.

Najobširnejše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izposojevanje koles.

Ugodna prilika!
Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenenejšega cementa, oddajam
cementne strešnike
(z zarezo in brez zareze)
po znižani ceni.
Cementna strešna opeka prečša po svoji trdnosti drugovrstne opeke, ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.
van Jeladin, Ljubljana.

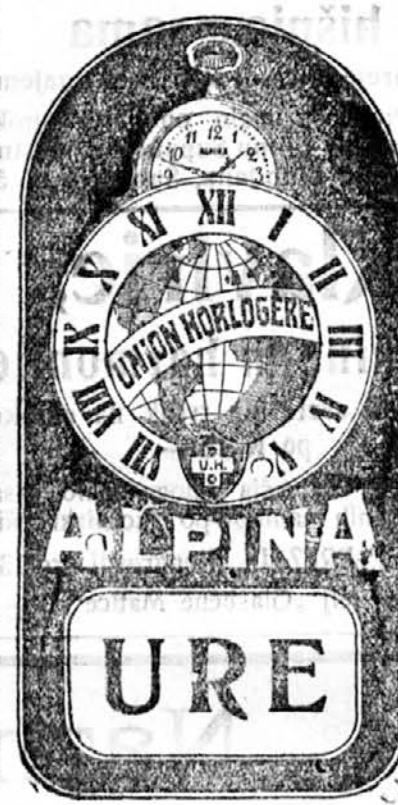
Cene brez konkurence!

Slovenci, pozor pri nakupovanju vencev!

FR. IGLIČ

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Franc Čuden,

urar
Ljubljana, Prešernova ulica 1
samo nasproti Frančiškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur „Union“ v Genovi in Bielu, on torej lahko po originalno tovarniških cenah garantirano zanesljivo, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

.. ALPIJA URE ..

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu, tulu, srebru, nikeljnu in jeklu
prodaja.

Nedosežno velika izbira. Večletno jamstvo. Ceniki zastoj in poštne prosti.

Delniška družba pivovarne „Union“

v Sp. Šiški pri Ljubljani

Telefon št. 53

priporoča svoje marčno, dvojno-marčno in izvozno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Del. glavnica: K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad: K 610.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spijetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“ ali pa najde novega naročnika!

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skadišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Gruden & Co., Ston trg št. 9.

Obvestilo!

Ravnokar je prispelo 500 kamgarn modnih oblek za gospode od K 10.— naprej.

Dober nakup brez konkurence.

Damska konfekcija

kakor krila in bluže po priznani nizkih cenah.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

Lepota ženskega lica je ključ, ki odpira mnoga in mnoga vrata!

Lepo in belo lice

kakor tudi gladke in nežne roke podaja brez dvoma blagodišča krema brez maščobe

OLIMPIA

prilavljena na poseben način iz najfinejših in najneškodljivejših sestavin. Radi spretno kemične spojivke se porablja

OLIMPIA

suha krema tudi kot najboljše milo. — Cena malemu lončku K 1-20, velikemu K 2-— — Glavna zaloga v

lekarni Trnkóczy v Ljubljani.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Šelenburgova ulica št. 7 (nasproti glavni pošti).

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predajmi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih.

Promese k vsem žrebanjem.

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve 4 1/2 % do dneva dviga. Rentni davek plačuje banka iz svojega. Na tekoči in žiro račun po dogovoru. Zivahna zveza z Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk itd. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-krediti. — Borna naročila.

Inkaso.

Filijalka v Opatiji.

Delniška glavnica K 6.000.000

Rezervni fond okoli K 300.000